

BŮH BUDE BOJOVAT ZA NÁS

Kázání ze dne 10.1.2021

2. Mojžíšova kap. 13, v. 17 až kap. 14, v. 31

Budeme dnes přemýšlet o tom, jak kdysi dávno otroci si narovnali záda, postavili se na vlastní nohy a odešli zpod biče svých otrokářů. Je to dlouhý a dramatický příběh. Pro dnešek nám postačí jedna důležitá část z toho velkého dramatu. Přeskakujeme dvanáct kapitol vyprávění a ocitáme se ve chvíli, kdy egyptský král propustil otroky a oni se vydali na cestu.

Cesta bude dlouhá

Kudy ta cesta povede a jak bude dlouhá? Četli jsme, že Bůh vysvoboditel si položil právě tuto otázku. Do země zaslíbené se dá jít různými cestami a cestičkami. Která z nich je ta správná? GPS navigace někdy dává řidičům na výběr mezi nejrychlejší a nejkratší možnou cestou. Kupodivu Hospodin nezvolí ani tu nejkratší, ani tu nejsvižnější cestu. Píše se tam: „... Bůh je nevedl cestou směřující do země Pelištejců, i když byla kratší. Řekl totiž: "Aby lid nelitoval, když uvidí, že mu hrozí válka, a nevrátil se do Egypta." Proto Bůh vedl lid oklikou, cestou přes poušť k Rákosovému moři.“ (Ex 13,17-18)

Krátká cesta nemusí být vždycky ta pravá. Obzvláště když je to cesta z otroctví, ze závislosti ke svobodnému a samostatnému životu. Ono totiž není snadné se samostatně rozhodovat, není snadné řídit sám sebe. Je náročné stanovit si pro sebe správná pravidla, dobrý životní řád a ještě náročnější je ten řád praktikovat. Žel ve školách se takové věci moc neučí. Podívejte se na rozvrh a ukažte mi, v kterém předmětu a kolik hodin týdně se naše děti zabývají samostatným sebe-řízením. Spíše bych řekl, že výchova k samostatnosti se v mnohých školách celá léta neděje, odkládá a oddaluje. Nebo možná si lidé myslí, že se to v dětech objeví jaksi samo od sebe? A pak se starší lidé diví, že mládež ještě neumí se svobodou a se svými možnostmi rozumě zacházet. No jo, jenomže když oni neměli dost příležitostí se to naučit. A ruku na srdce, v oblasti sebe-řízení poněkud plavou i mnozí dospělí.

Ke svobodě vede dlouhá cesta. Kolik desetiletí trvá než se z hierarchické společnosti stane společnost demokratická? Zkratky ke kýženému cíli nevedou. Kdo by chtěl jít zkratkou, ten se nejspíš vyleká břemene samostatnosti a uteče někam zpět do bezpečí podřízenosti. *Aby lid nelitoval a nevrátil se do Egypta.* Proto je potřeba jít dlouhou cestu a postupně zakoušet, přijímat, osvojovat si svobodu, krůček po krůčku k ní dozrát – svobodu je potřeba si vnitřně vybojovat.

Nic nezůstane v Egyptě

Dále slyšíme toto: *Mojžíš s sebou vzal Josefovy kosti, protože Josef syny Izraele slavnostně zapřísahal slovy: Bůh vás jistě navštíví, pak s sebou odsud vynesete mé kosti.* (Ex 13,19) Proč to? K čemu je potřeba přenášet ještě kosti zemřelého? Nemají uprchlíci dost jiných věcí ke stěhování? Nabízím na to dvě odpovědi.

1. Když se někdo rozhodne změnit život, když se člověk nebo národ chce vymanit ze svazujících sil a vlivů, je nezbytné vymanit se z nich se vším všudy. Proto i kosti Josefovy musí z Egypta pryč. Cílem je osvobodit celek a ne jen některé části.

2. Izrael jde do zaslíbené země. Tento Boží slib, tato pozvánka je adresována opravdu široce. Platí nejen pro ty, kdo aktuálně běhají po světě, nýbrž i pro ty, kdo tu byli dříve a – dodejme – pro ty, kdo přijdou později. V zemi zaslíbené je místa dost.

Dvě protichůdné síly

Pokračujeme v příběhu. Izrael se přesouvá přes pustinu na okraj moře. Všude kolem poušť a hradba tvořená vodou. V těchto kulisách, v této aréně se ještě jednou a naposledy utkají dvě mocnosti, dvě síly: na jedné straně Egypťané, na druhé straně Hospodin.

Egyptskému králi bylo oznámeno, že lid uprchl. Srdce faraóna a jeho služebníků se obrátilo proti lidu. Řekli: "Co jsme to udělali, že jsme Izraele propustili z otroctví?" (Ex 14,5) Egypt je mocnost vytvořená lidmi a je to mocnost vrtkavá, nestálá, nevypočitatelná. Jednou faraón něco řekne, ale za chvíli své slovo změní. Před pár dny otroky propustil, teď to chce vrátit. Izraelský lid brzy pozná, že ještě

nemá vyhráno, ještě není pryč z moci Egypta, ještě nejsou svobodní. Faraón zavelel a už se valí jeho armáda po stopách odešlých. Vytáhl s válečnými vozy, s tou nejsilnější zbraní, která tenkrát byla k dostání.

Egypt však nepočítá s tím, že vedle Izraele a na straně Izraele stojí v aréně ještě jiná mocnost. Síla, která se zastává slabých. Ale nepočítají s tím ani uprchlí izraelité. Takto pokračuje vyprávění: *Egyptané je pronásledovali a dostihli je, když tábořili při moři, dostihli je všichni faraónovi koně, vozy, jeho jízda a vojsko (...) Tu se Izraelci velmi polekali a úpěli k Hospodinu. A osopili se na Mojžíše: (...) "Cos nám to udělal? (...) Vždyť pro nás bylo lépe sloužit Egyptu než zemřít na poušti."* (Ex 14,11-12) Řeč Izraelců se zdá být přesvědčivá. Jsou v pasti. Není východisko. Za zády vojsko, před nosem moře. Žádné řešení to nemá. Měřit síly s Egyptem nemá smysl. Vrhout se do moře je marné. Co teď?

Takto beznadějně může někdy vypadat i naše vlastní situace. Občas zřetelně pociťujeme bezmoc. Bible nám pro takové chvíle nabízí výmluvný obraz. A my si ten obraz můžeme osvojit, přijmout, vždyť právě proto byl zapsán a zaznamenán. Ten příběh je o každém, kdo se dostává do úzkých, do šlamastiky a nevidí cestu ven.

Hospodin bude bojovat za nás

Udělejme další krůček. Slova se ujímá Mojžíš a řekne: *Nebojte se! Stůjte a dívejte se, jak vás Hospodin zachrání... Hospodin bude bojovat za vás a vy bude mlčky přihlížet.* (Ex 14,13-14) Toto slovo nám neradí, abychom si sedli a odevzdaně čekali. To slovo zní lidem, kteří dnem i nocí utíkají od biče svých otrokářů. Boží záchrana se k lidskému úsilí přidává a dovádí ho k cíli, dotahuje, dokonává.

Na scéně se objevuje oblakový a ohnivý sloup, prý Hospodinův posel a vytvoří hradbu mezi vojáky a uprchlíky. Blahodárná izolace, odstínění, takže obávaná moc Egypta je omezena. Vojsko musí zůstat stát. Dál už to nejde. I ta nejmocnější lidská síla má stanovenou určitou hranici, přes kterou už dál nemůže. Je tu někdo, kdo umí každé síle dát stopku, zastavit její ničivou a svazující moc.

A pak se dělo toto: *Mojžíš vztáhl ruku nad moře a Hospodin hnal moře silným východním větrem, který vál po celou noc, až proměnil moře v souš. Vody byly rozpolceny. Izraelci šli prostředkem moře po suchu. Vody jim byly hradbou zprava i zleva. Egyptané je pronásledovali a vešli za nimi doprostřed moře, všichni faraónovi koně, vozy i jízda.* (Ex 14,21-23) V neproniknutelné mořské hlubině se nečekaně objevila schůdná cesta. Z místa, odkud nebylo úniku, bezpečně odchází dav lidí – pryč od faraóna a na druhé straně za mořem čeká první svobodné nadechnutí. Tam už jim nebude v patách vojsko. Tam už budou moci přestat utíkat. Na druhé straně se jim svoboda stane velkým posláním.

A zatímco jedni skrze moře utíkali pro svobodu, druhým je tatáž cesta slepou uličkou. Egyptské vojsko neběželo pro osvobození. Faraón nechtěl uznat, že jeho moc má taky nějaké meze. Chtěl víc, chtěl až příliš a narazil. Přijel si pro hořké zjištění, že stojí proti síle, která je mocnější než Egypt.

Onoho dne zachránil Hospodin Izraele z moci Egypta. (Ex 14,30) Ten příběh čteme proto, abychom věděli, na koho se spolehnout, když jsme v koncích. Když jsme bezmocní před silami a mocnostmi světa, je tu ten, který otevírá úplně nové a neznámé cesty. *Nebojme se! Hospodin bude bojovat za nás.*

Závěrem dodám už jen to, že přechod Izraele přes Rákosové moře nám může pomoci lépe porozumět, co to znamená křest (viz 1. Korintským 10). Také křest je něco jako únik z Egypta, jako záchranný pochod od zlých sil ke svobodě. Je to velké Boží dílo v náš prospěch. A když se po křtu ocitáme na druhém břehu moře, dostáváme veliké posláním- žít jako osvobození lidé a dojít do zaslíbené země. A v každodenním životě při nás zůstává tajemná síla a pomoc. *Nebojme se!*

Hospodine, daruj nám jistotu, že jsi při nás. A když budeme v koncích, tak bojuj za nás a ukazuj nám východisko.